

„Lenyűgöző történet
az állatok magnetikus vonzerejéről
és az emberi kapcsolatokról...
Szellemes, bájos, szívmengető.” – *Booklist*

Zsiráfokkal nyugatra

„Kevés igaz barátot ismertem,
ketten közülük zsiráfok voltak...”

*fine
selection*

LYNDA RUTLEDGE

LYNDA RUTLEDGE

Zsiráfokkal
← nyugatra

Első kiadás

Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2024

Az igazi hurrikánsiráfoknak

„Amíg meg nem tapasztaltuk, milyen érzés szeretni egy állatot,
lelkünk egy része mélyen alszik.”

– Anatole France, Nobel-díjas író, 1921

„Minden vadállatok közül, amit láttam, a zsiráf volt a
legcsodálatraméltóbb és a legszebb... herceg a vadállatok között.”

– John Sanderson, utazó, 1595

New York World Telegram

1938. SZEPTEMBER 22.

A CSODAZSIRÁFOK A TENGEREN VÉSZELTÉK ÁT A HURRIKÁNT

NEW YORK – Szeptember 22. (Rendkívüli szám)
A keleti partot megtépázó hurrikánt átvészelve az *SS Robin Goodfellow* tegnap beimbolygott New York kikötőjébe, fedélzetén két sorsára hagyott zsiráffal...

Híradások – 1938. szeptember 23. napi szemle

A tengeri hurrikánok ritka túlélőinek egyik ékes példájává vált az *SS Robin Goodfellow* tengeri kereskedelmi teherhajó, ami Haiti partjainál hajózott bele egyenesen a borzalmas vihar közepébe. A tanúk arról számolnak be, hogy a hömpölygő tengerár eltakarta az eget, halak úsztak a levegőben, a szél víztölcsérré korbácsolta a hullámokat, miközben a fedélzeten ragadt tengerészek reménytelenül figyelték, ahogy egyiküket elragadja az ár. A raktérhez kúszva, ahova társaik behúzták őket, nem maradt más választásuk, mint sorsára hagyni a két,

ládába zárt Baringo zsiráfot, hogy egyedül nézzenek szembe a teljes erővel lecsapó hurrikánnal.

Percekkel ezután a hajó a jobb oldalára dőlt, és úgy is maradt hat órán át, míg tombolt az ítéletidő, ám amint a hurrikán elvonult, egyenesbe állt. A fedélzeten minden romokban hevert, kivéve egy megtépzott zsiráfot, ami rögzített kalodájában talpon maradt, míg társának szétört ládáját a hajókorlátnál összegyűlt törmelékben találták meg, melyből csak a hatalmas vadállat élettelen feje látszott ki. Ám amint a legénység összegyűlt, hogy a tetemet a vízbe lökje, a letaglózott zsiráf megmoccant, és kinyitotta a szemét...

„Kevés igaz barátot ismertem, ketten közülük zsiráfok voltak...”
– Woodrow Wilson Nickel

PROLÓGUS

Woodrow Wilson Nickel kétezzer-huszonötben halt meg egy szokásos napon, a szokásos módon, szokatlan életkorban: százöt évesen.

Egy évszázad és egy ötös.

A veteránkórház idős gondozási részlegének fiatal kapcsolattartója, akit azzal bíztak meg, hogy adja át az elhunyt világi javait az örökösöknek – Woodrow Wilson Nickel esetében ez egy ősrégi katonaládát és nulla örököst jelentett –, a lakóját vesztett szoba közepén állt. Eltökélte, hogy tartja magát a beosztáshoz, ezért megnézte az időt. A munkája miatt úgy érezte, hogy ő a Magukra Hagyott Dolgok Örzője, főleg, ha százévesek mentek el még azelőtt, hogy a szívük megállt volna. Már csak nekik volt ládájuk. És ezek a sehová nem menő öreg ládák voltak a legrosszabbak. Tartalmuk mulandósága, jelentőségük és jelentésük az elhunyttal együtt múlt el, a kapcsolattartó pedig szemtanúja volt annak, ahogy a múlt a semmibevész. Vett hát egy mély levegőt, és kinyitotta az öreg ládát, arra számítva, hogy a szokásos dohos egyenruhákat és homályos fotókat találja benne.

Helyettük egy zsiráfot talált.

A láda többtucatnyi, szépen elrendezett, zsinórral összekötött, vonalas jegyzettömbbel volt tele. Legfelül, egy megsárgult újságcikk mellett volt a zsiráf – apró, antik porcelánszuvenir a San Diego-i Állatkertből. A nő akarata ellenére elmosolyodott, ahogy felemelte a nippet. Gyerekként egész csapatnyit látott ezekből a hatalmas, gyengéd óriásokból az állatkertben, még mielőtt olyan borzasztóan kevés maradt belőlük.

A nő gyengéden letette a zsiráfot, és felemelte az első adag jegyzettömböt, hogy arrébb rakja, ám a legfelső tömbön egy vénember macskakaparásán akadt meg a tekintete. Leült az ágy szélére, és olvasni kezdett:

Kevés igaz barátot ismertem, ketten közülük zsiráfok voltak: egy, ami nem rúgott halálra, és egy másik, ami megmentette értéktelen, árva életemet és a te értékes, drága életedet.

Régóta nincsenek köztünk. És nemsokára én is elmegyek, ami nem lesz nagy veszteség, az biztos. De az az ember a tévében azt mondta, hamarosan egyáltalán nem lesznek a világon zsiráfok, eltűnnek a tigrisekkel, az elefántokkal és az Öreg eget elsötétítő galambjaival együtt. Hiába ütöttem meg a képernyőt, hogy elhallgattassam, tudtam, hogy igaza lehet.

Azt viszont valahogy biztosan tudom, hogy te még vagy. És ez a történet éppúgy a tied, mint az enyém. Ha öreg csontjaimmal együtt eltűnne, az szörnyű szégyen lenne – az *én* szégyenem. Mert ha valaha azt állítanám, láttam Isten arcát, azt azoknak a zsiráfoknak a hatalmas arcában keresném. És ha gynamom kéne valamit örökölni, az ez a történet lenne nekik és neked.

Tehát, itt és most, mielőtt túl késő lenne, mindent leírok, hátha egy jó lélek elolvassa ezeket a sorokat, és segít nekik, hogy megtalálják a hozzád vezető utat.

A kapcsolattartó kibontotta az első csomagot, és elfeledkezve a beosztásról, olvasni kezdett...

... Vénebb vagyok az országút poránál.

És aki vénebb az országút poránál, elveszhet az időben, az emlékekben, sőt még a térben is.

Kis szobám négy fala közé zárva úgy érzem... meghaltam. Abban sem vagyok biztos, mióta üldögélek itt. Egész éjszaka, gondolom, mert ködös emlékeimben felbukkan, ahogy vén szivarokkal együtt egy menő tévét bámulunk. Emlékszem, hogy a férfi a képernyőn a világ utolsó zsi-ráfjairól beszélt, mire odagurultam a kerekesszékekkel, és megütöttem. Emlékszem, hogy gyorsan visszatoltak ide, és egy ápoló bekötözte vérző büttykeimet a kezemen.

Aztán emlékszem, hogy egy nővér belém erőszakolt egy nyugtatót, amit nem akartam bevenni.

De ez volt az utolsó eset, hogy megtettem. Mert most – ceruzával remegő kezemben – az a célom, hogy leírjak egyetlen emléket.

Amilyen gyorsan csak tudom.

Érzem a csontjaimban, hogy ezek életem utolsó tiszta órái, amit azal is tölthetnék, hogy a por éveiről¹ meséljek. Vagy a háborúról. Vagy

¹ A *Dust Bowl*, magyarul *Porteknő* vagy *a por évei* az 1930-as évek időjárási jelensége Észak-Amerikában, amelynek során hatalmas porviharok jelentek meg, jelentős károkat okozva az Egyesült Államok és Kanada préríjeinek ökológiájában és gazdaságában. A jelenséget a nem megfelelő mezőgazdasági módszerek alkalmazása és a komoly szárazság idézte elő.

a bazsarózsákról. Vagy a feleségeimről, a rengeteg feleségről. Vagy a sírokról, a rengeteg sírről. Vagy a búcsúkról, a rengeteg búcsúról. Azok az emlékek csak fel-felbukkannak, ha jönnek egyáltalán. De ez az emlék nem ilyen. Ez az emlék mindig velem van, mindig élő, mindig elérhető, és mindig színes a halálos kezdettől a keserédes befejezésig, akárhány éves legyek is.

És ti négyen – Vörös, Öreg, édes Vad Fiú és Lány – nagyon hiányoztok.

Csak annyit kell tennem, hogy lehunyom fáradt szemem, akár csak egy pillanat töredékére.

És már kezdődik is.

1

New York kikötője

A levegőben csónakok repültek, az utcákon folyóként hömpölygött a víz, a villanyvezetékek trafói tűzijátékként robbantak, és sikoltozó emberekkel teli házak sodródtak a tenger felé – szeptember 21-e, az 1938-as nagy hurrikán napja volt. A part New York kikötőjétől egészen Maine-ig olyan csapást szenvedett el aznap, hogy bekerült a történelemkönyvekbe, és hétszáz, makrelává ázott szerencsétlen lélek volt kénytelen szembenézni a végítélettel.

Akkoriban nem volt riasztás. Az ember csak meglátta a vihart a víz felett, és aggódott, hogy milyen szörnyen néz ki az a felhő, aztán sikítószellemként lecsapott a szél és az eső, és máris mindenki az életéért küzdött. A vihar a levegőbe emelte azt a kikötői cölöpöt, ami köré vézna, fiatal testemet fontam. Aztán csak arra emlékszem, hogy egy árokban tértem magamhoz, és egy csavargó a cowboysizmámat igyekezett lerángatni rólam. Mikor meglátott felkelni a halálból, felnyögött és elfutott. Valahogy még mindig egy darabban voltam, bár kéken-zölden, véresen. Csak a nadrágtartóm szakadt szét és tűnt el. Szóval míg a világ többi része segítségért vagy hullaszállítóért kiabált, én letöröltem az alvadt vért az arcomról, egyik kezemmel megragadtam a nadrágomat, és talpra kecmeregtem. A csónakház, ahol dolgoztam, elszállt Cuzzal, a harmad-unokatestvéremmel és egyben főnökömmel együtt. Csónakszilánkok tengerében találtam rá, egy bárka árbóca nyársalta fel. A hurrikán előtt sem volt rajtam

sok néznivaló – túl nagyra nőtt parasztfiú friss arcszerűléssel, és egy akkora anyajeggel a nyakán, ami elmegetett volna állami kiállításon nyertes jamgyökérnek –, de az biztos, hogy jobban néztem ki Cuznál. Mondhatnám, hogy szerencsés voltam, de nem voltam elég jóban azzal a szóval, hogy használjam is. Mondhatnám, hogy az volt életem legrosszabb napja, de attól elég messze állt. Ezt most már bátran kijelenthetem. Sosem gondoltam volna, hogy életem során bármi nagyobb szenzációt fogok látni, mint az a hurrikán.

Tévedtem.

Mert a felfordított hajók, lángoló épületek és szertesét heverő holttestek gyűrűjében, a sziréna visításában legkevésbé egy pár zsiráf látványára számíthat.

Még nem voltam ott hat hete, a porteknő pora még belepte vagány, fiatal tüdőmet. Istenfélő anyám minden jó szándéka ellenére is csak ennyi voltam: egy piszkos parasztkölyök, nyers, akár a tehénlepény, ravasz, akár a vaddisznó, már a szoros ismeretség is megvolt a megyei seriffel, s a por úgy belepte minden lélegzetemet, hogy alig hagyott helyet a Szentléleknek, hogy rám leheljen. Miután a 30-as évek pora úgy süvített végig a texasi serpenyőnyélen², hogy az összes földfoglaló és napszámos eltakarodott még a közeléből is, Cuz patkányokkal teli csónakházába kerültem. Voltak olyanok, mint anyám, apám és a kishúgom, akik a nehéz úton távoztak, és hat láb mélyre kerültek. Voltak, akik az okikkal³ együtt útra keltek Kaliforniába. A többiek – mint én is – olyan rokonhoz mentek, aki hajlandó volt befogadni őket. Az egyetlen rokonom, aki maradt a világon, egy keleti parti idegen volt, a neve Cuz, annak a tizenhét éves serpenyőnyéli fiúnak lehetett volna akár a holdbéli ember is. De van, hogy csak úgy egyedül vagy, és van, amikor a kihalt, üres pusztaságban vagy egyedül, és árvaként ászod azoknak a sírját, akiket valaha szerettél, és senki nincs, aki segítsen. Csak a seriff, de őt inkább nem merem megkérni olyan okokból, amiket most még nem tudnék megvallani.

Anyá, apa és a kishúgom sírjánál ültem, és hagytam, hogy az estéből reggel legyen. Még belepert a halott por, ami megölt mindnyájunkat,

² Texas állam északi részének gúnyneve, nevét az alakjáról kapta.

³ oklahomai származású

mikor kiástam anyám befőttesüvegnyi pénzét az elsorvadt kertjéből, és száraz szemmel az országút felé botorkáltam.

Akkor döbbsentem rá, hogy megnémultam, amikor egy teherautó-sofőr megállt, hogy megkérdezze, merre tartok.

– Oki vagy?

Válaszolni próbáltam, de egy hang sem jött ki a torkomon.

– Elvitte a cica a nyelved, kölyök? – kérdezte a sofőr.

Még mindig nem tudtam kinyögni egy szót sem. A sofőr jól megnézett magának, majd hüvelykujjával az üres plató felé mutatott. A mulshoe-i vasútállomásnál tett ki... pont szemben a seriffhivatallal. Fél szemmel az iroda ajtaját lestem, úgy vártam a következő keletre tartó vonatot, tudva, hogy képtelen lennék válaszolni a seriffkérdéseire, amiket biztosan feltenne, ha meglát. Ahogy a vonat elindult velem, a seriff is megjelent, egyenesen rám nézett, miközben én őt figyeltem.

Minden egyes megállónál ideges voltam, de egészen Chattanoogaig jutottam anya érméivel. Onnan aztán tehervagonra váltottam, amíg azt nem láttam, hogy pár senkiházi lehajít egy csavargót a vonatról, miután ellopták a cipőjét. Akkor elcsórtam egy motort, amivel addig mentem, míg ki nem fogyott belőle az üzemanyag. Úgy csentem útközben ételt, mint egy kóbor kutya, míg egy egyenes borotvával felszerelkezett nincstelen engem is ki nem rabolt.

Emiatt aztán stoppoltam egészen Cuzig, ahol több vízzel találtam szemben magam, mint amennyit szomszéd szemem képes volt befogadni. Amikor Cuz megkérdezte, ki a fene vagyok, egy széndarabbal firkáltam le a kikötő kövére a válaszat, mire ő csalódottan dörmögte:

– Gondoltam, hogy idiótát kapok a családnak arról az ágáról.

Rögtön meg is dolgozhattam a vacsorámért. Negyven csendes nappalon és éjjelen át egy penészes ágyat tudhattam a magaménak a csónakház hátuljában. Most már az sem volt az enyém. Senkim nem maradt, akinek hiányoznék, és új halott sem akadt, akit meggyászolhattam volna. Cuz olyan kőszívű rohadék volt, hogy már azt terveztem, elemelem a pénzét, és meglógok.

A hurrikán hagyta törmelékben fél kézzel a nadrágomat tartva imbolgottam a fölött az ember fölött, akiért végigutaztam a fél Egyesült Államokat, míg végül a véres árbóc felé nyúltam, és kiforgattam a halott

zsebeit. Amikor semmi mást nem találtam, csak a szerencsét hozó nyúllábát, hurrikánszerű dühömmel rugdalni kezdtem a testét, míg vissza nem rúgkapáltam magam a beszédbe – rúgtam és káromoltam Cuzt, a szürke eget, a fekete óceánt, a büdös levegőt, anyám drága Jézusát és kegyetlen, mindenható apját, amíg el nem csúsztam, és a fenekemen nem landoltam. Ekkor tekintetemet az égre emeltem, a szemerkélő eső felé. Ekkor átszakadt a bennem lévő gát, és úgy kucorogtam ott sírva, mint az az elveszett fiú, aki voltam.

Végül talpra kecmeregtem, egy átázott hajókötéllal felkötöttem a nadrágomat, és visszabotorkáltam a kikötőbe.

Csak gubbasztottam ott nyomorúságosan, miközben egyik hajó a másik után imbolygott be a móló mellé.

Míg meg nem láttam a zsiráfokat.

Feljebb a kikötőben, egy viharvert teherszállító hajóból rakodtak ki éppen. Nem emlékszem arra, hogy lábra állok, és arra sem, hogy megmozdulok. Arra viszont igen, hogy a teherhajó kék kezeslábas egyenruhát viselő legénysége között állok és bámulok. A két zsiráf pont előttem, egy lógó daru alatt volt, épp leemelték őket, akár egy csomag kereket. Az egyik életben volt, és a viharvert, de stabilan álló lábában nyújtogatta hosszú nyakát, a kolosszális vadállat feje a fák lombjának magasságába tört, míg a másik élettelenül terült el a móló teljes szélességében, a lábája lécei harmonikaként összegyűrődve heverték körülötte.

Akkoriban senki nem tudott túl sokat a zsiráfokról, de a rövid idő alatt, amíg jártam iskolába a por évei előtt, láttam róluk egy képet, szóval képes voltam nevén nevezni a csodát. A fekvőt bámultam, biztos voltam benne, hogy egy tényleg döglött zsiráf valódi tetemét nézem... mígnem aztán a dög kinyitotta alfabarna szemét, és felnézett rám. És attól a gyenge, halálközeli pillantástól ismerős hideg rázott ki.

Amit csak lehetett, tudtam az állatokról. Volt, amit dolgoztattunk, amit megfejtünk, amit megettünk, amit lelőttünk, és ennyi volt az egész. Korán megtanultam, hogy a malac ne legyen a pajtásom, mert apám hamar arra kényszerít, hogy köszönjem meg Jézusnak, hogy megehetem mindenét, éppen csak a vinnyogását nem. Ha kóbor kutyát ettettem, az ostort jelentett, hiszen kivettem az ételt a családom szájából.

– Mi a baj veled? Az csak egy állat! – mondogatta apám.

Ilyen gyengeségnek nem volt helye egy már nem pendelyes fiú esetében, főleg akkor, amikor a pokoltűz fenyegetésében még a legrosszabb kétlábú ember is jobb volt bármilyen lélektelen, négylábú állatnál – legalábbis így tanították. A baj csak az volt, hogy ahányszor találkozott a tekintetem egy állatéval, mindig több érzést találtam benne, mint akár-melyik emberben, akit ismertem, és amit annak a zsiráfnak a szemében láttam, abba még a csontjaim is belesajdultak. A zsiráf szeme nem mozgott tovább, az a tompaság jelent meg benne, amit túl sokszor láttam már egy állat szemében, pont azelőtt, hogy apám eldöntötte volna: megegyük, eltemessük vagy elégessük. Közelebb húzódtam, számítva arra, hogy a tengerészek – mind csuromvizesek – visszalöknek oda, ahova tartozom.

Ehelyett úgy váltak szét, akár a pizkoskék Vörös-tenger.

Csillogó, új kisteherautó jött felénk, olyan fából ácsolt szerkezettel a platóján, ami még Rube Goldberget is büszkévé tette volna. Az alakja olyan volt, mint egy zömök T betű, és úgy nézett ki, mint egy kétszintes, házilag ácsolt tehervagon – fa ablaknyílásokkal a tetején, ajtókkal az alján –, amit teljes hosszában a furgonra ejtettek. A vagon mindkét oldalra rövid létrát szögeltek.

Elugrottam az útból, ahogy a sofőr – egy bolondnak tűnő, karfiolfülű fickó, aki elég Dapper Dan pomádét viselt a haján, hogy megolajozzon vele egy motort – megállította a járgányt.

Az utasoldalon lévő ajtó kivágódott, és egy cserzett, öszvérarcú, öreg férfi mászott ki a járműből. Mindig is úgy hívtam őt, hogy az Öreg, de ahogy most itt ülök és írok, magam is öregebben, mint az lehetséges, egy egész farmot teszek rá, hogy nem volt idősebb ötvennél. Gyűrött kabátot viselt, megsárgult, fehér inget és zsinóros nyakkendőt. Az Öreg egyik keze suta volt, a feje tetején pedig vén kalapot hordott, ami úgy nézett ki, mint amire annyiszor léptek rá, hogy elfelejtette, egykor lapos darab volt-e, vagy inkább csúcsos.

Az Öreg becsapta az ajtót, s úgy tűnt, hogy a birkaképű kikötőparancsnok felé indul, aki pár táviratnak látszó papírral integetett felé. Az Öreg azonban eltrappolt mellette, egyenesen a zsiráfokhoz ment, mintha az állatokon kívül nem lenne tudatában más élőlénynek a kikötőben.

Először az egyenesen álló ladához lépett, amiben az álló, imbolygó zsiráf – a hím – volt, és halkán beszélni kezdett hozzá, mintha titkokat

súgna neki. A zsiráf dülöngélése lelassult. Az Öreg benyúlt, gyengéden megsimogatta, és az imbolygás abbamaradt. Ezután az Öreg leült a kite-rült nőstény mellé, és lágyan, „zsiráful” duruzsolni kezdett neki. A zsiráf megremegett. A férfi benyúlt az összetört láda lécei között, hogy meg-érintse, de az állat olyan mozdulatlanul feküdt, mint a végzet maga, ezért a férfi a nagy fejet kezdte cirógatni a suta kezével, míg a zsiráf be nem hunyta a szemét. Egy pillanatig az egész világon csak ezek a hangok hal-latszottak: a zsiráf ziháló légzése és az Öreg gügyögése, miközben a tenger hullámai a mólót nyaldosták. Aztán a kikötőparancsnok odatrappolt hoz-zájuk, és az Öreg orra alá dugta a táviratokat. Az Öreg vetett rájuk egy pil-lantást, aztán a földre dobta őket, s közben olyan düh villant át az arcán, amit nagyon is jól ismertem – neki is megvolt a maga heves természete.

Rögtön azután a hajóskapitány jött ki a kikötőparancsnok fülkéjéből, egyenruhája szakadt, az arca sebes volt, és a kezeslábast viselők egyként fordultak felé.

Az Öreg dühösen nézett rá.

– Megölte a zsiráfomat!

– Uram – vágott közbe a kikötőparancsnok –, ezek az emberek oda-kint, a tengeren elvesztették az egyik társukat, és már az is csoda, hogy megérkeztek függetlenül attól, hogy a maga puccos állatai élnek-e, vagy sem, ha ez egyáltalán számít önnek.

Az Öreg arckifejezése nyilvánvalóvá tette, hogy nem számított.

A kezeslábasosok ettől nagyon idegesek lettek. Azt hittem, hogy mind-járt nekiugranak az Öregnek, akinek az arckifejezése azt sugallta: örült volna ennek.

– Mi elhoztuk őket idáig... – kiáltotta valaki, és szinte hallani lehe-tett a ki nem mondott szavakat: *Na, most már mentsd meg te, te rohadék!*

Az Öreg keze még mindig a fekvő zsiráf hatalmas fején volt, és nem mozdult onnan.

Ahogy a zúgolódás egyre hangosabb lett, egy behorpadt motorháztető-jű, szürke furgon zörgött végig az utca felől a járgány irányába. A furgon ajtajának felirata úgy megfakult, hogy csak az *Állatkert* szót tudtam kibe-tűzni. Egy zömök, jól fésült főiskolásra emlékeztető férfi ugrott ki belőle fehér köpenyben, kezében fekete orvosi táskát szorongatva. Úgy vonult el mellettünk, mintha szabadságon lenne, és egyenesen az Öreg felé haladt.

– Ha nem állítjuk talpra, akkor vége – mondta az állatkerti orvos köszönésképpen. Az Öreg intett a kikötőparancsnoknak, akinek a füttyszavára egy csapat feszítővassal felszerelkezett rakodómunkás jelent meg, és elkezdtek széthúzni a beszorult zsiráf körül összetört ládát. De az Öreg szerint nem dolgoztak elég gyorsan, és suta kezével maga kezdte szétrángatni a deszkákat. Amikor már nem volt mit rángatni, a daru hevedere – ami még mindig körbevette a zsiráf testét és lábát, illetve az alatta lévő léceket – megfeszült, úgy nyögött mintha élne, miközben felhúzta a zsiráfot.

Amikor az állat lába megbicsaklott, a kezelábasosok elrohantak mellettem, hogy segítsenek az Öregnek kézzel megtartani. A következő ránással a hámban álló nőstény teljes testével kiegyenesedett, és egy pillanat alatt négyből három lábbon állt, olyan hirtelen, hogy mindenki hátraugrott, az Öreget kivéve. A jobb hátsó lába viszont, térdtől sarokvánkorig, úgy nézett ki, mintha valaki golyóskalapáccsal ment volna neki. A nőstény ingadozott, küzdött, hogy három vézna lábán állva maradjon.

– Maradj talpon... kislány... maradj talpon... – dorombolta az Öreg, amíg az állatkerti orvos végigtapogatta az állat testét.

– A belső szervei épnek tűnnek – mondta a doki. – Ez a láb viszont nyilvánvaló.

Ezt jó hírnek hittem, míg rá nem ébredtem, hogy a lovakat ennél kevesebbet is lelövik.

Az állatkerti orvos kinyitotta fekete táskáját, kitisztította, sínbe rakta és bekötözte a zsiráf lábát, majd hátralépett, ahogy a rakodómunkások szállítólapokat rögzítettek az állat köré. Amikor végeztek, az Öreg odanyúlt, zsiráful duruzsolt, és kioldotta a hevedert.

A lány billegett. Aztán önállóan megállt.

Ezt látva az Öreg és az állatkerti orvos gyorsan és halkán beszélgetni kezdett. Közlebb húzódtam.

– Ha alkalmatlannak nyilvánítom, az halálos ítélet, és ezt maga is tudja! – mondta éppen az Öreg.

Az állatkerti orvos a T alakú, tehervagonszerű szállító kocsi sira nézett.

– Mennyi időbe telhet ön szerint, hogy odaérjenek a zsiráfokkal?

– Két hét, ha jól haladunk.

Az orvos megrázta a fejét.

– Feleannyi jobb lenne.

Az Öreg égnek emelte a kezét.

– Lehetetlen! Lassan kell mennünk, most már még lassabban, *amiatt* a láb miatt!

– *A csak egy hetet* épp amiatt a láb miatt mondom! Jobb lesz, ha kitálja, hogy oldja meg!

– *Rendben.*

Az orvos dühösen bámult a távolban felhangzó szirénák irányába.

– Menjen csak, és hagyja jóvá mindkettőt. Nem akarnék csalódást okozni Mrs. Benchley-nek. A karantén ideje elég lesz arra, hogy kiderüljön, talpon marad-e a fiatal nőstény – ha egyáltalán eljutunk odáig. De Jones, a maga helyében én elmondanám Mrs. Benchley-nek a teljes igazságot akkor is, ha a nőstény még áll, amikor elindulnak, mert esélyes, hogy az utazás végez majd vele. Jobb, ha Mrs. Benchley már most tudja, nem csak akkor, amikor maga azt mérlegeli, mit tegyen útközben egy döglött zsiráffal.

Amint az állatkerti orvos távozott, az Öreg a kikötőparancsnokhoz ment, és aláírt néhány papírt. Aztán a daru megragadta a kijavított ládákat, majd átemelte a zsiráfokat egy kikötői szállítóra, ahova aztán a rakodómunkások rögzítették őket. Az örvendező, egymás hátát veregető munkások szétszéledtek, az Öreg pedig megütögette a járgány motorháztetőjét, ezzel jelezve a bolond sofőrnek, hogy indulhatnak. Én pedig csak néztem, ahogy elhaladnak előttem: egy kikötői szállítón utazó, két hatalmas, mesébe illő állat a világ másik végéről, mögöttük meg egy fura járgány.

A zsiráfok után bámultam, s jól tudtam, ki kell őket vernem a fejemből, és vissza kell térnem a kóborkutya-fiúként élt életemhez. Más lények csodái semmit sem számítanak, amikor a sajátodon kell dolgoznod. Ahogy a teherautók egyre kisebbek lettek, úgy vált a csavargó, nyomorult életem óriásibbá. Nagy levegőt vettem. A bordáim lüktettek, és ahogy a kocsik szinte már láthatatlanná zsugorodtak, arra gondoltam, öklendezni fogok.

Éreztem, hogy valami a csizmám sarka alá került, ezért lenéztem. Azokon a táviratokon álltam, amiket az Öreg a vizes mólóra dobott. Felemeltem és gyorsan elolvastam őket. Tökéletesen emlékszem rájuk.

Az elsón ez állt:

**WESTERN
UNION**

1938. SZEPT. 22. = 0600A

CÍMZETT: MRS. BELLE BENCHLEY
SAN DIEGÓ-I ÁLLATKERT
SAN DIEGO, KALIFORNIA

HURRIKÁN MEGTÉPÁZTA SZÁLLÍTMÁNYT. ZSIRÁFOK
ÉLNEK. UTASÍTÁST KÉREK A SZÁLLÍTÁSHOZ.

KELET-AFR. HAJÓZÁSI VÁLL.

A másodikon ez állt:

**WESTERN
UNION**

1938. SZEPT. 22. = 0715A

CÍMZETT: MR. RILEY JONES
KIKÖTŐPARANCSNOK
NEW YORK-I KIKÖTŐ, NEW YORK

[TARTANI]

EGYEZTESSEN A BRONXI ÁLLATKERT
ÁLLATORVOSÁVAL A KALIFORNIÁBA SZÁLLÍTÁSRÓL.

BB.

TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha öröme és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

NE HAGYD KI!

Rendeld meg most a kiadónál!

Még több jó könyv

megjelenését támogatom veled.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

A nedves táviratok szétmállottak, és kicsúsztak az ujjaim közül. De még láttam az utolsó ragyogó és fényes szót – egy szót, ami még a *zsiráfoknál* is mesébe illőbb volt egy porteknői fiú számára.

Kalifornia.

A zsiráfok a tejjel és mézzel folyó Kánaánba utaztak. Mózes és a választott nép nem vágyhatott jobban az ígéret földjére, mint ahogy a kietlen táj földművesei sóvárogtak *Kaliforniába*. Mindenki tudta, hogy csak anynyi a feladat, hogy úgy juss el oda, hogy közben nem halsz meg az úton vagy a vasúton, hogy aztán ott királyként élhess, és szedd a gyümölcsöt a fáról meg a szőlőt a szőlőtőkéről.

És hogy tévedhetne el valaki, ha egy zsiráfpart követ?

A szemem tágra nyílt, ahogy a tudatom is. Nyomorúságosan vizes voltam, az egyik szemem bedagadt, néhány fogam meglazult, egy bordám lüktetett, akár egy tamtam dob, az egyik karom nem mozgott rendesen. Ám mindez egy kicsit sem számított. Mert a szemem előtt táncoló, ragyogó, fényes szóval olyasmi került a birtokomba, ami egyetlen porteknői árvának sem volt. Bár olyan időben éltem, amikor az ilyesmi éppolyan eséllyel ölt vagy mentett meg, mégis halvány remény bujkált bennem.

A zsiráfok befordultak a sarkon, és eltűntek a szemem elől.

Futni kezdtem hát. Vízet, mocskot fröcsköltem szét magam körül, ahogy olyan gyorsan igyekeztem utánuk, ahogy csak megtépázott testem bírta.

Egy mérföldön át futottam a macskaköveken a zsiráfok után. Az utcákat tisztító munkások elejtették az ásójukat, úgy lestek. A tűzoltók, akik éppen egy vízelvezetőből, karjánál fogva húztak ki egy holttestet, megtorpantak, és tátott szájjal bámultak. A lógó vezetékeken dolgozó villanyszerelők mozdulatlaná váltak a szikraesőben, úgy figyeltek. A háztömbök ablakaiból vihar tépázta emberek lestek ki, hogy aztán szóljanak a többieknek is, csatlakozzanak a nézelődőkhöz, én meg közben csak futottam a lassú járgányok után, miközben azt sem tudtam, merre megyünk, vagy hogy mi lesz a következő lépés.

A kijáratnál, ami a lezárt Holland-alagút felé vezetett, a járgányok megálltak, ám egy dübörgő motorral érkező rendőr szólt a kocsik sofőrjeinek, hogy kövessék őt a városból kifelé vezető úton, bár arra rengeteg felüljáró alatt kell majd áthaladni a magas ládákkal.